

Richtlijnen en stageopdrachten Jaar 1 – De Stedendriehoek – voltijd pabo Saxion

WPL Fase A1 - Semester 1

Oriënteren op de onderwijspraktijk in een willekeurige bouw door middel van eenvoudige lesopdrachten.

Voorbereiding

- Je bekijkt de informatie over de school via de website, schoolgids, schoolplan om een algemeen beeld te krijgen van de school.
- Je maakt kennis met de mentor, de schoolopleider, de directeur en andere teamleden.
- Je maakt kennis met de leerlingen van je stagegroep.
- Je bereidt alle lessen schriftelijk voor en gebruikt hierbij het onderwijsontwerp: [leerkrachtgestuurd](#) of [leerlinggericht onderwijs](#) en je deelt deze voorafgaand aan je lesgeven met je mentor. Je kunt gebruik maken van onderstaande mogelijkheden:
 - a) Je bereidt samen met de mentor korte onderdelen van een les voor;
 - b) Je bereidt een methode-les voor en voegt zelf een aanpassing toe, bijvoorbeeld een pakkende inleiding;
 - c) Je ontwerpt met aanwijzingen van de mentor zelf lessen. Deze lessen zijn eerst eenvoudig van opzet en kunnen ook gegeven worden aan een (kleinere) subgroep.
- Je maakt afspraken met je mentor over de wijze van (voor)bespreken en inleveren van jouw lesvoorbereidingen.
- Bij een lesbezoek van de schoolopleider of instituutopleider lever je voorafgaand aan de les een lesvoorbereiding digitaal aan.

Uitvoering

- Je verzorgt één tot twee onderwijsactiviteiten of lessen op een stagedag.
- Je observeert je mentor tijdens het lesgeven en biedt ondersteuning aan. Overleg met je mentor wat je gaat observeren en bespreek dit naderhand met hem/haar.
- Je richt je de eerste stagedagen op het contact met leerlingen en de (non)verbale communicatie met de leerlingen.

Evaluatie

- Je vraagt feedback op je lessen en gebruikt dit [formulier](#).
- Je schrijft per dag tenminste één reflectie op een les/onderwijsactiviteit met een minimum van 15 voor deze periode. In dit eerste semester maak je alleen gebruik van het [gespreksmodel](#).
- Na een aantal keer doelbewust oefenen met de kernpraktijk, vraag je aan je mentor/opleider feedback op je ontwikkeling in die kernpraktijk, zie hieronder: evaluatie activiteiten kernpraktijk.

Evaluatie activiteiten kernpraktijk Semester 1

Doel en werkwijze:

De student maakt duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

- De evaluatie over de activiteiten van de kernpraktijk maakt onderdeel uit van de WPL evaluatie; formatief aan het einde van periode 1 en summatief aan het einde van periode 2.
- De student neemt het initiatief voor dit onderdeel van de evaluatie en heeft daartoe activiteiten uitgevoerd die verwerkt worden tot *illustraties*. Deze laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk 1 Kennismaken met lesgeven:

Aan het einde van het semester:

- Kun je lesgeven en heb je ervaringen opgedaan met verschillende onderwijsmodellen aansluitend bij je eigen beginsituatie en bij de situatie in de basisschool.
- Heb je doelbewust geoefend met vaardigheden en technieken van de verschillende onderwijsmodellen vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool.
- Kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool, onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren vanuit leerkrachtsturing en vanuit onderwijs dat meer leerlinggericht is.
- Kun je onder begeleiding van de schoolopleider/mentor de onderwijsontwerpen zodanig aanpassen, dat ze aansluiten bij de mogelijkheden van de kinderen, van jezelf en de context van de opleidingsschool (zie scenario's).
- Kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen.
- Kun je van de gegeven lessen aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling.
- Ken je verschillende perspectieven op onderwijs, heb je er ervaring mee opgedaan en kun je een eerste beargumenteerde positie bij deze perspectieven innemen:

De les start met instructie van de leerkracht.	De les start met betekenisvolle activiteiten van de leerlingen.
De leerkracht leidt de leerlingen stap voor stap door de leerstof en oefent samen met de leerlingen de leerstof.	De leerkracht begeleidt de leerlingen bij de activiteiten en de ervaringen worden gedeeld en geordend.
Als de leerstof begrepen is verwerken de leerlingen de leerstof zelfstandig.	Na de activiteiten worden de ervaringen van de leerlingen ingekaderd en verdiept door de leerkracht door middel van instructie en uitleg.

Activiteiten kernpraktijk 1:

Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 1 en periode 2 aan de doelen van de kernpraktijk.

Activiteiten Periode 1	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - formatief
1. Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je houdt een interview met je mentor of andere leerkracht in de stageschool over beroepsbeeld, onderwijs en directe instructie.		
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt drie onderwijsactiviteiten m.b.v. het directe instructie lesmodel die aansluiten bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van het reflectie gespreksmodel.		
3. Doelbewust oefenen		
Je observeert een les of onderwijsactiviteit volgens directe instructie die gegeven wordt door je mentor of andere leerkracht in de stage m.b.v. een kijkwijzer.		
Je hebt de uitvoering van een van de lessen gefilmd en (fragmenten van) de film besproken met mentor, schoolopleider of instituutopleider.		
Activiteiten Periode 2	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - summatief
1. Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je voert gesprekken met leerlingen over school, onderwijs en leren, hoe zij dat beleven en wat je daar uit meeneemt voor je leraarschap.		
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt drie onderwijsactiviteiten m.b.v. het meer leerlinggerichte lesmodel die aansluiten bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van het reflectie gespreksmodel.		
3. Doelbewust oefenen		
Je observeert een les of onderwijsactiviteit die meer leerlinggericht is en die gegeven wordt door je mentor of andere leerkracht in de stage.		
Je hebt de uitvoering van een van de lessen gefilmd en (fragmenten van) de film besproken met mentor, schoolopleider of instituutopleider.		
Paraaf student:	Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:	
Voeg dit ingevulde en ondertekende formulier toe aan het portfolio voor KP en PPO A1		

Jaar 1 Semester 1	Opdrachten, activiteiten in de praktijk vanuit de vakgebieden (Naast het oefenen in het geven van lessen rond de kernpraktijk 'Kennismaken met lesgeven')
Onderwijspedagogiek A1	Periode 1: geen opdrachten of activiteiten Periode 2: - TVO-dag wordt jaarlijks georganiseerd in samenwerking met (traditioneel) vernieuwingsonderwijs scholen. Studenten maken een kijkwijzer tijdens onderwijspedagogiek en gebruiken deze tijdens het bezoek aan de school. - Onderzoeksopdracht: klassenmanagement – regels & routines. Studenten bevragen hun mentor over de gehanteerde regels/afspraken in de stagegroep. Hoe zijn deze tot stand gekomen? In de opvolgende OP-bijeenkomst wordt de opbrengst gekoppeld aan theorie over klassenmanagement.
Kernvakken - Taal	Algemeen: wat zien studenten op de stageschool aan boekenaanbod en activiteiten m.b.t. leesplezier en leesmotivatie? – Kinderboekenweek: de studenten verdiepen zich in activiteiten die hiermee samenhangend op de stageschool gedaan worden. – Oefenen met voorlezen aan de stagegroep. – Taalfrappanten ontdekken in het taalgebruik van kinderen.
Kernvakken- rekenen- wiskunde	Algemeen: hoe geef je een goede rekeninstructie/ rekenuitleg? - Kleine stageopdrachten ter voorbereiding van het volgende college. - Maak een foto van twee rekenmaterialen uit je stageklas. Bedenk eerst zelf: hoe zou dit gebruikt worden? Vraag dit daarna aan je mentor. - Observeer de rekenuitleg/ instructie van je mentor met een observatieformulier (een eenvoudig formulier speciaal voor de rekenles). - Pak een rekenspel uit je stageklas en onderzoek: hoe het werkt / welke rekeninhoud ontwikkeld wordt / welke rekenkennis voorwaardelijk is / hoe je mentor dit inzet. - Grotere stageopdracht nodig voor de toetsing: - Maak een opname van een rekeninstructie die je zelf geeft in je stageklas.
Oriëntatie op jezelf en de wereld	Voor ieder vakgebied (aardrijkskunde, geschiedenis, levensbeschouwing, natuur en techniek): - Een lesobservatie a.d.h.v. de kijkwijzer. - Een les ontwerpen en uitvoeren. - Verkenning van de omgeving van de stageschool (12 foto's verzamelen van ieder vakgebied minimaal 3 foto's).
Kunst, cultuur en bewegen (KCB)	Ik-dossier: - Inventarisatie KCB op stageschool, observaties van twee KCB-lessen (1 keer Bewegingsonderwijs, 1 keer Kunst en cultuur). - Ontwerpen van (vijf) eigen lessen. - aanbieden van een les drama, muziek, tekenen, handvaardigheid en een schoolpleinactiviteit.

WPL Fase A2 - Semester 2

Oefenen in het lesgeven in een andere bouw dan semester 1

- Je verzorgt twee à drie onderwijsactiviteiten of lessen op een stagedag.
- Je bereidt je lessen schriftelijk voor en gebruikt hierbij het onderwijsontwerp, [leerkrachtgestuurd](#) of [leerlinggericht onderwijs](#) en je deelt deze les voorafgaand aan je lesgeven met je mentor.
- Over de wijze van bespreken van jouw lesvoorbereidingen maak je afspraken met je mentor.
- Je schrijft per dag tenminste één reflectie op een les/onderwijsactiviteit met een minimum van 15 voor deze periode. Vanaf semester 2 maak je hierbij afwisselend gebruik van één van de drie reflectiemodellen (het [reflectiegesprek](#), [reflectie TVP](#) (terugblik, verdieping en plan), [snelle reflectie](#)).
- Je ontwerpt de lessen zelfstandig en maakt gebruik van tips en aanwijzingen van de mentor.
- Je kiest ervoor om de lessen zoveel mogelijk te verdelen over alle vak- en vormingsgebieden, de lessen worden bovendien gevarieerder en krijgen meer verdieping.
- Je methodelessen worden altijd aangepast of uitgebreid met een zelfgekozen variatie.
- Naast methodelessen geef je ook lessen die uitgaan van een eigen gekozen didactisch ontwerp.
- Je lessen worden organisatorisch uitdagender en er wordt steeds meer rekening gehouden met verschillen tussen leerlingen.
- In het tweede deel van deze fase geef je ook twee of meer lessen achter elkaar met het oog op de organisatie van lesovergangen.
- Na een aantal keer doelbewust oefenen met de kernpraktijk, vraag je aan je mentor/opleider feedback op je ontwikkeling in die kernpraktijk, zie hieronder: evaluatie activiteiten kernpraktijk.

Evaluatie activiteiten kernpraktijk Semester 2

Doel en werkwijze:

De student maakt duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

- De evaluatie over de activiteiten van de kernpraktijk maakt onderdeel uit van de WPL evaluatie; formatief aan het einde van periode 3 en summatief aan het einde van periode 4.
- De student neemt het initiatief voor dit onderdeel van de evaluatie en heeft daartoe activiteiten uitgevoerd die verwerkt worden tot *illustraties*. Deze laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk 2 Leerstof kiezen en vertalen:

Aan het einde van het semester:

- heb je doelbewust geoefend met vaardigheden en technieken van de verschillende onderwijsmodellen uit het;
- eerste semester vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool;
- kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren waarbij je aansluit bij leef- en belevingswerelden en onderwijs waarbij je leerlingen inleidt in nieuwe en onbekende werelden;
- kun je onder begeleiding van de schoolopleider/ mentor de onderwijsontwerpen zodanig aanpassen, dat ze aansluiten bij de mogelijkheden van de kinderen, van jezelf en de context van de opleidingsschool;
- kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen;
- kun je van de gegeven lessen aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling;
- heb je ervaring opgedaan met de verschillende perspectieven bij het kiezen en vertalen van leerstof en kun je een eerste beargumenteerde positie bij deze perspectieven innemen (spanningsveld aansluiten en inleiden, zie hieronder).

Mogelijkheden zoeken om leerstof aan te laten sluiten bij leef- en belevingswerelden van leerlingen waardoor leerlingen betekenis kunnen geven aan de leerstof.

Leerlingen kennis laten maken met werelden die nieuw en onbekend voor ze zijn en die juist niet aansluiten bij hun leef- en belevingswerelden.

Leerlingen begrijpen beter waarom ze iets leren, kunnen de leerstof toepassen in het dagelijks leven en dit kan een gemotiveerde leerhouding van de leerlingen stimuleren.

Je maakt de werelden groter van leerlingen. Je laat leerlingen kennismaken met andere zienswijzen, andere manieren van denken. Je maakt vreemde werelden vertrouwd voor leerlingen.

Leerlingen kunnen de leerstof verbinden aan de voorkennis die ze al hebben en het daardoor beter onthouden.

Je hebt hoge verwachtingen van leerlingen: ze kunnen ook leerstof begrijpen die verder van ze afstaat en die misschien wat meer abstract is.

Je sluit aan bij wat de leerlingen op dit moment interessant vinden en waar ze rijp voor zijn.

Je wacht niet tot leerlingen ergens aan toe zijn, maar je loopt vooruit op ontwikkeling.

Activiteiten kernpraktijk 2:

Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 3 en periode 4 aan de doelen van de kernpraktijk.

Activiteiten Periode 3	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - formatief
3.1 Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je doet (een klein) onderzoek naar de leef- en belevingswerelden van de leerlingen van jouw groep door middel van een kennismakingsactiviteit/ opdracht.		
3.2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt minimaal drie onderwijsactiviteiten met behulp van directe instructiemodel waarbij <i>aansluiten</i> of <i>inleiden</i> centraal staat. De ontwerpen passen bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre de doelen van je les zijn bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt op een gevarieerde manier gebruik van het reflectie gespreksmodel, tvp reflectiemodel of de snelle reflectie.		
3.3 Doelbewust oefenen		
Je filmt de vaardigheid of techniek die je doelbewust hebt geoefend bij een van de lessen van onderdeel 3.2.		
Je hebt de film besproken met mentor, opleider of medestudent, hebt feedback gekregen en je reflecteert over je ontwikkeling.		
Activiteiten Periode 4	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - summatief
4.1 Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je doet (een klein) onderzoek naar leerinhouden die wat verder van de leerlingen van jouw stageklas afstaan d.m.v. gesprekken met leerlingen, de mentor op de stageschool en vakdocenten op de pabo.		
4.2 Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt minimaal drie onderwijsactiviteiten met behulp van leerlinggerichte onderwijsmodel waarbij <i>aansluiten</i> of <i>inleiden</i> centraal staat. De ontwerpen passen bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre de doelen van je les zijn bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt op een gevarieerde manier gebruik van het reflectie gespreksmodel, tvp reflectiemodel of de snelle reflectie.		
4.3 Doelbewust oefenen		
Je filmt de vaardigheid of techniek die je doelbewust hebt geoefend bij een van de lessen van onderdeel 4.2.		
Je hebt de film besproken met mentor, opleider of medestudent, hebt feedback gekregen en je reflecteert over je ontwikkeling.		
Paraaf student:	Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:	

Voeg dit ingevulde en ondertekende formulier toe aan het portfolio voor KP en PPO A2

Jaar 1 Semester 2	Opdrachten, activiteiten in de praktijk vanuit de vakgebieden (Naast het oefenen in het geven van lessen rond de kernpraktijk Leerstof kiezen en vertalen)
Onderwijspedagogiek A2	Onderwijspedagogiek: - Interview met de intern begeleider van de stageschool. - Meerdere observaties van een specifieke leerling (keuze in overleg met mentor). - Leerlingvolgsysteem bekijken. Handschrift: - Een schrijfles observeren en een schrijfles geven. - Foto's van schrijfhoudingen en pengrepen van leerlingen maken. - Een zin in methodisch schrift op het digibord schrijven.
Kernvakken - Taal	Engels: - Portfolio over de eigen ervaring met Engels, het Engels op de stageschool in kaart brengen. - Uitvoeren van een taalspel met een groepje leerlingen of hele klas. - Onderzoek naar meertaligheid, interview drie leerlingen over Engels. Taal: - Studenten verdiepen zich in de tussendoelen van beginnende geletterdheid en doen een interview met een kleuterleerkracht van de stageschool. - Welke speel-leermaterialen en activiteiten in de kleuterklas ondersteunen de doelen van beginnende geletterdheid? Deze materialen, informatie en foto's nemen ze mee naar de formatieve evaluatie.
Kernvakken- rekenen- wiskunde	- Observatie van tellende kinderen. - Ontwerpen van leerlinggestuurde les en feedback aan mentor vragen. - Ontwerpen van meet- en meetkundeactiviteiten voor de eigen stagegroep en feedback hierop vragen aan je mentor.
Oriëntatie op jezelf en de wereld	Geen specifieke opdrachten voor de praktijk. Kennistoets.
Kunst, cultuur en bewegen A2	Korte kunstactiviteiten uitvoeren in de stageklas (drie). Twee filmfragmenten (van twee aan te bieden activiteiten) maken voor bewegingsonderwijs (instructie en begeleiding) + twee lesvoorbereidingen gegeven activiteiten (groep 1/2). Voorstelling op een basisschool (één stageschool per klas, dit geldt voor Enschede) of op de pabo (Deventer).